



## Gyöngyöspata: a törvénymódosítás egy felelősségelhárító pótcselekvés?

2011. május 02., hétfő, 15:45 • Utolsó frissítés: 2 órája

Szerző: Fontos Erzsébet

**Gyöngyöspatán közel két hónap elteltével sem csitulak a romák és nem romák közötti indulatok. Orbán Viktor szerint eddig tartott a türelem, ezután jön a büntetés. Május 2-án dönt az Országgyűlés a kormány által beterjesztett, büntető törvénykönyv módosításában. Kérdés, hogy ez megoldást jelent-e a problémákra.**

A jelenlegi eljárás azt mutatja, könnyebb törvényt módosítani, mint a Btk. általános, szabályozási kereteit értelmezni - véli Pelle Andrea, a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) jogásza, aki szerint a büntető törvénykönyv egy alapkódex, aminek állandósága fontos érdek. [A TASZ nem ért egyet azzal](#), hogy bármiféle belpolitikai eseményre a büntető törvénykönyv módosítása legyen a közvetlen válasz.

Márpedig az elmúlt időkből bevett szokássá vált, hogy a napi eseményekre a politika ebben látja a megoldást, ahelyett, hogy éppen fordítva, a Btk.-t alkalmazzák a mindennapokban felmerülő konfliktusok megoldására. A törvény a jogszabályok hierarchiájában az alkotmány után a legfőbb jogi szabályozás, tehát egy tág fogalom, amit hosszú távú és egyben stabil irányelveknek kell meghatározni. Ehhez az ügyészségeknek, bíróságoknak jóval nagyobb felelősséget kellene vállalniuk és határozottabban a rendőrség mellé állniuk.

A közelmúltban a kormány - a gyöngyöspatai és egyéb "jelmezes felvonulások" okán - igyekezett fellépni a közbiztonságot jogosulatlanul végzők ellen. Miután azonban a szabálysértésekről szóló kormányrendelet módosításával nem tudta hatékonyan megállítani a negatív közhangulatot, [Orbán Viktor kijelentette, eddig tartott a türelem és a szabadság](#). Megoldásként Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes, közigazgatási és igazságügyi miniszter április 27-én benyújtotta a büntető törvénykönyv módosítására vonatkozó törvényjavaslatot.

Ennek lényege, hogy egyrészt 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetné azt, aki valamely vélt vagy valós nemzeti, etnikai, faji, vallási vagy a lakosság egyes csoportjaihoz való tartozása miatt közösségellenes magatartással riadalmat kelt. Másrészt 2 évig terjedő szabadságvesztéssel járna, ha valaki a közrend, közbiztonság fenntartására irányuló, vagy annak látszatát keltő tevékenységet szervez. Mivel a [Jobbik kivételével](#) az összes parlamenti párt támogatja az elképzelést, ezért elfogadása biztosra vehető.

Kolláth György alkotmányjogász szerint azonban a magyar jogban megvannak az eszközök arra, hogy a gyöngyöspatai és az ehhez hasonló eseményeket kezeljék: megelőzzék és orvosolják. A jogszabályokat a gyakorlatban időben, felelősen, egyértelmű vezetői parancs mentén, politikai dekázás, érdekmérlegelés nélkül kellene alkalmazni. Szakmailag például felderíteni és igazolni lehet, hogy egy masirozás magában véve is bűncselekmény, avagy annak elkövetésére való felhívás, esetleg mások szabadságát, jogát valóban sérti. Ha a rendőrség és az ügyészség ennek megfelelően elébe menne, majd utánajárna a tényeknek, s azok mozgatórugóinak, nem itt tartanánk. Kolláth szerint a politika részéről ez a törvénymódosítás bizonyos részben felelősségelhárító pótcselekvés. Pedig a törvényeinkben alapvetően megvan a kellően szigorú tényállás és szankció. Szabálysértési eljárás helyett erélyesebben lehetett volna fellépni a jogsértők ellen: rasszista indíttatású cselekménynek volna kísérelte, súlyosan büntetendő felbujtja, bűnszegéde.

A tervbe vett módosítás ráadásul visszamenőleg nem hat. Talán arra jó, hogy magyarázza, azért fajulhatott idáig a helyzet, mert a jogrendszer nem rendelkezett a határozott fellépéshez szükséges eszközökkel. Ez önáltatás, 20 éve ez megy - véli Kolláth. A jogalkotásban aktív (a kormány idáig 68 új törvényt alkotott és 126 törvénymódosítást hajtott végre), jogalkalmazásban passzív a közhatalom. A módosítás visszatartó erővel bírhat a ma is jogellenes félkatonai szervezetek elfajuló - mások gúnyájába bújó, erőszakba torkolló - fellépésére, de önmagában kevés lesz, mert a büntetőjog nem a gyökerénél ragadja meg a problémát. Nemrég új Alaptörvény született, mégse került bele általános normaként a joggal való visszaélés teljes tilalma. Elképzelhető, hogy a „rendcsináló” szervezetek más formában és új eszközökkel tovább tevékenykednek: egészen addig, míg a politika félrenéz, a rendészet latolgat.

Somos Zoltán büntetőjogász szerint a gyöngyöspatai események elsősorban gazdasági és szociális eredetűek, ugyanakkor érzékelhető a társadalom rend iránti határozott igénye is. A társadalmi integráció kérdése éppolyan fontos, mint másik oldalról a jog határozott fellépése és az egyértelmű törvényalkotás. Ebből a szempontból szerinte üdvözlendők a kormány ez irányú - a törvényalkotással kapcsolatos - lépései, mint ahogyan az elmaradottabb társadalmi rétegek munka világába való visszatérése is. A rend védelme és a bűnüldözés egyértelműen a rendőrség feladata. Összegezve, a bűnelkövetést előidéző körülmények megváltoztatása szerinte éppolyan fontos, mint a bűnelkövetőkkel szembeni határozott rendőrségi fellépés követelménye.

[Videó Gyöngyöspatáról](#)

Tetszik 5

**Szerző:** Károly Edith

[További videók](#)

### Ez történt Gyöngyöspatán

Gyöngyöspatán a romák és nem romák közötti konfliktus kezdete ez év március 6-ra nyúlik vissza, amikor a Jobbik demonstrációt tartott a „cigánybűnözés” ellen, és ezzel egy időben közel három hétig a Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület tagjai járőröztek. Távozásuk után Eszes Tamás, a Véderő szervezet ideiglenes megbízott parancsnoka vásárolt telket a település határában, és április 22-24. között kiképzőtábor szervezett nemzeti érzelmű embereknek. Még a toborzás napján nyolc embert, köztük Eszeszt őrizetbe vette a rendőrség. A bíróság előtt a rendőrség képviselője azzal érvelt, hogy a vádlottak a roma kisebbség lakhelyének közelében, demonstratív, provokatív módon, egységesnek látszó egyenruhában jelentek meg. Ezzel kirívóan közösségellenesen félelmet keltettek a helyiekben, amivel megvalósították a garázdaság szabálysértését. A bíróság végül megszüntette a szervezet tagjai ellen irányuló eljárást, ami nem jogerős, mert a rendőrség fellebbezett.

Ajánlás

40 ember ajánlja. Légy te az első barátaid közül.



© HVG Kiadó Zrt. Minden jog fenntartva.